FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	**Universitatea „Babeş-Bolyai”**
1.2 Facultatea	**Facultatea de Teologie Greco-Catolică**
1.3 Departamentul	**Departamentul Blaj**
1.4 Domeniul de studii	**Teologie**
1.5 Ciclul de studii	**Master**
1.6 Programul de studiu / Calificarea	**Teologie pastorală în comunitățile ecleziale (Blaj)** **Diplomă de Master**

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**KMR0096 – Pastoraţia Diferenţiată**						
2.2 Titularul activităţilor de curs	**Pr. Dr. Sorin Valer RUSSU**						
2.3 Titularul activităţilor de seminar	**Pr. Dr. Sorin Valer RUSSU**						
2.4 Anul de studiu	**II M**	2.5 Semestrul	**II**	2.6. Tipul de evaluare	**E**	2.7 Regimul disciplinei	**DS**

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	**4**	Din care: 3.2 curs	**2**	3.3 seminar/laborator	**2**
3.4 Total ore din planul de învăţământ	**56**	Din care: 3.5 curs	**28**	3.6 seminar/laborator	**28**
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					**12**
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					**8**
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					**12**
Tutoriat					**4**
Examinări					**2**
Alte activităţi:					

3.7 Total ore studiu individual	**36**
3.8 Total ore pe semestru	**56**
3.9 Numărul de credite	**6**

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competenţe	•

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	•
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	• Perfecţionarea metodelor de activitate pastorală propunând diferite programe de reînnoire pastorală, având ca punct de plecare înţelegerea sacramentalităţii Bisericii; • Indicarea conţinutului tematic a diferitelor documente Magisteriale privind pastoraţia individuală şi comunitară, considerate fundamentul şi norma întregii vieţi pastorale a Bisericii; • Orientarea în literatura de specialitate pentru ulterioare aprofundări ale unor chestiuni, implicaţii şi consecinţe pastorale pentru comunitatea creştină a vremurilor actuale.

Competenţe transversale	• Redescoperirea dimensiunii originale şi esenţiale a misterului Bisericii, care ne ajută să înţelegem ceea ce înseamnă harul de a sluji Biserica în numele lui Isus Hristos, Slujitorul şi Păstorul prin excelenţă a poporului său ;

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Teologia Pastorală îşi continuă în mod strălucitor itinerarul său ireversibil şi hotărâtor în experienţa Bisericii zilelor noastre, propunând noi metode de pastoraţie, atât individuală cât şi colectivă, pentru ca Poporul lui Dumnezeu adunat laolaltă de Hristos să trăiască cu adevărat la lumina Evangheliei;
7.2 Obiectivele specifice	• Aprofundarea şi cercetarea în vederea perceperii învăţăturii Magisteriale, a Conciliului Vatican II; • Regândirea Teologiei Pastorale şi a metodelor de pastoraţie în strânsă relaţie cu prevederile propuse şi experimentate de Biserică;

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
Fundamentul realităţii pastorale şi sacramentale a Bisericii: Persoana Fiului Întrupat;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S1
Hristos, Păstorul Bisericii şi prin intermediul Bisericii. Extinderea rolului său pastoral la întreaga umanitate;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S2
Dimensiunile pastorale ale preoţiei baptezimale a credincioşilor: popor profetic, regal şi preoţesc;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S3
Dimensiuni pastorale ale ministerelor rânduite slujirii comunităţii bisericeşti;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S4
Viaţa pastorală a comunităţii creştine: probleme de cateheză şi catecumenat;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S5
Comunitatea bisericească, locul unde viaţa dumnezeiască înnobilează viaţa oamenilor**;**	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S6
Pastoraţia individuală: pastoraţia diferitelor vârste şi sexe, a copiilor, a tinerilor, a bărbaţilor şi femeilor, a bătrânilor;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S7
Pastoraţia individuală: pastoraţia diferitelor condiţii intelectuale – pastoraţia ţăranilor, a muncitorilor, a personalului industrial şi comercial, pastoraţia intelectualilor, ;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S8
Pastoraţia celor care au nevoie de un tratament special: a celor care s-au îndepărtat de credinţă, a păcătoşilor, a toxicodependenţilor de alcool, tutun şi droguri, a celor desfrânaţi, a homosexualilor;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S9
Pastoraţia bolnavilor;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S10
Pastoraţia colectivă: pastoraţia familiei, a casătoriilor mixte;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S11
Pastoraţia colectivă a parohiei: rugăciunea, sfinţirea Duminicii şi a sărbătorilor de poruncă, posturile şi ajunurile prescrise de Biserică;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S12

Pastoraţia apostolatului laic;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S13
Pastoraţia vocaţională reînnoită de puterea Spiritului Sfânt; Pastoraţia culturii;	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S14

Bibliografie:

Izvoare (Documente Magisteriale):

Persona Humana. Dichiarazione su alcune questioni di etica sessuale, Congregazione per la dottrina della fede, O. R. (ed.), Milano, 1976.
Reconciliatio et paenitentia, Esortazione apostolica di Giovanni Paolo II circa la riconciliazione e la penitenza nella missione della chiesa oggi, Dehoniane, Bologna, 1984.
Christifideles Laici, Esortazione apostolica postsinodale di Giovanni Paolo II su vocazione e missione dei laici nella chiesa e nel mondo, 140, Paoline, Milano, 1989[23].
Christus Dominus – Decret privind misiunea pastorală a episcopilor în Biserică, în *Conciliul Ecumenic Vatican II. Constituţii, decrete, declaraţii,* Nyíregyháza, 1990.
Apostolicam Actuositatem, Decret destre apostolatul laicilor, în *Conciliul Ecumenic Vatican II. Constituţii, decrete, declaraţii,* Nyíregyháza, 1990.
Presbyterorum Ordinis – Decret privind slujirea şi viaţa preoţească, în *Conciliul Ecumenic Vatican II. Constituţii, decrete, declaraţii,* Nyíregyháza, 1990.
Ad Gentes, Decret privind activitatea misionară a Bisericii, în *Conciliul Ecumenic Vatican II. Constituţii, decrete, declaraţii,* Nyíregyháza, 1990.
Gaudium et Spes – Constituţia pastorală privind Biserica în lumea contemporană, în *Conciliul Ecumenic Vatican II. Constituţii, decrete, declaraţii,* Nyíregyháza, 1990.
Redemptoris missio. Circa la validità del mandato missionario, Lettera enciclica di Giovanni Paolo II, 177, Paoline, Milano, 1991.
Carta dei diritti della famiglia presentata dalla Santa Sede a tutte le persone, istituzioni ed autorità interessate alla missione della famiglia nel mondo di oggi (22 ottobre 1983), Libreria Editrice vaticana, Città del Vaticano, 1993.
Cura pastorale delle persone omosessuali, Lettera ai vescovi della Chiesa Cattolica, 120, Paoline, Milano, 1993[2].
Mulieris Dignitatem, Lettera apostolica di Giovanni Paolo II sulla dignità e vocazione della donna in occasione dell'Anno Mariano, 137, Paoline, Milano, 1994[5].
Familiaris Consortio. Esortazione apostolica di Giovanni Paolo II sui compiti della famiglia cristiana nel mondo di oggi, 75, Paoline, Milano, 1994[24].
Circa la recezione della comunione eucaristica da parte di fedeli divorziati risposati, Lettera ai vescovi della Chiesa Cattolica, Congregazione per la dottrina della fede, 229, Paoline, Milano, 1994.
Preparazione al Sacramento del Matrimonio, Pontificio Consiglio per la Famiglia, 256, Paoline, Milano, 1996.
La pastorale delle vocazioni nelle Chiese particolari d'Europa, Pontificia Opera per le vocazioni ecclesiastiche, 260, Paoline, Milano, 1996.
«La Parola del Signore si diffonda e sia glorificata» (2 Tes 3, 1), Nota pastorale della Commissione Episcopale per la dottrina della fede e la catechesi, 252, Paoline, Milano, 1996.
Sessualità umana: Verità e significato. Orientamenti educativi in famiglia, Pontificio Consiglio per la Famiglia, 253, Paoline, Milano, 1996[2].
Direttorio generale per la Catechesi, Congregazione per il Clero, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano, 1997.
Catechesi Tradendae. Educare alla fede oggi, Esortazione apostolica circa la catechesi nel nostro tempo, 56, Paoline, Milano, 1997[9].
Per una pastorale della cultura, Pontificio Consiglio della Cultura, 285, Paoline, Milano, 1999.
Demnitatea persoanei în vârstă şi misiunea sa în Biserică şi în lume, Consiliul Pontifical pentru Laici, 8, Presa Bună, Iaşi, 1999.
Ecclesia de Eucaristia, Lettera enciclica del Sommo Pontefice Giovanni Paolo II sull'Eucaristia nel suo rapporto con la Chiesa, Tipografia Vaticana, Città del Vaticano, 2003.
Parrocchia e Pastorale del turismo, dello sport, del pellegrinaggio, Ufficio Nazionale della CEI per la Pastorale del tempo libero, turismo e sport, 40, Paoline, Milano, 2004.
Parrocchia e pastorale del turismo, dello sport, del pellegrinaggio, Ufficio Nazionale della CEI per la Pastorale del tempo libero, turismo e sport, Paoline, Milano, 2004.
«Predicate il Vangelo e curate i malati». La comunità cristiana e la Pastorale della salute, Commissione Episcopale della CEI per il servizio della carità e la salute, 55, Paoline, Milano, 2006[2].
La formazione dei catechisti nella comunità cristiana. Formazione dei catechisti per l'Iniziazione Cristiana dei fanciulli e dei ragazzi, Ufficio Catechistico Nazionale, 56, Paoline, Milano, 2006[3].
Per un sistema educativo di istruzione e di formazione, Ufficio Nazionale della CEI per l'educazione, la scuola, l'università, o problemi sociali e il lavoro, 58, Paoline, Milano, 2006.

Bibliografie critică:

Bourgeois, D., *La Pastorale della Chiesa,* Jaca Book, Milano, 2001.
Barghiglioni, E., Barghiglioni, M., Meddi, L., *Il futuro della parrocchia,* Paoline, Milano, 2006.
Brînzeu, N., *Sămănătorul. Catehetica,* Lugoj, 1936.
Calabrese, G., *Chiesa di Cristo, chi sei?,* Paoline, Milano, 2005.
Grumelli, A., *Il prete nella città secolare,* PO 3, A.V.E. (ed.), Roma, 1971.
Portillo, A., *Consacrazione & Missione del Sacerdote,* Ares, Milano, 1990.
Rouet, A., şi coll., *Un nuovo volto di Chiesa,* Paoline, Milano, 2007.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observaţii
Consecinţele pentru teologia pastorală	Analiza, dezbaterea, observaţia	S1
Biserica lui Hristos: trup mistic, popor ales sau simplă societate?	Analiza, dezbaterea, observaţia	S2
Dimensiunea cultuală a preoţiei baptezimale	Analiza, dezbaterea, observaţia	S3
Rolul bisericii în determinarea semnificaţiei pastorale a	Analiza, dezbaterea, observaţia	S4

ministerelor destinate slujirii		
Comunitatea creştină mărturisitoare a îndurării şi a iertării dumnezeieşti	Analiza, dezbaterea, observaţia	S5
Misiunea pastorală a comunităţii bisericeşti de a proclama în lume minunăţiile mântuirii lui Dumnezeu	Analiza, dezbaterea, observaţia	S6
Orientări pentru o pastorală a persoanelor în vârstă	Analiza, dezbaterea, observaţia	S7
Pastoraţia persoanelor aflate în condiţii speciale: a celor privaţi de libertate, a militarilor	Analiza, dezbaterea, observaţia	S8
Orientări pastorale privind direcţiunea spirituală a celor îndreptaţi şi dornici de a nu se mai abate de la calea perfecţiunii creştine	Analiza, dezbaterea, observaţia	S9
Dimensiunea acţiunii pastorale pentru şi cu cei bolnavi şi suferinzi	Analiza, dezbaterea, observaţia	S10
Pastoraţia tinerilor şi pregătirea acestora în vederea celebrării căsătoriei religioase în Biserică (Sr. Andreea)	Analiza, dezbaterea, observaţia	S11
Pastoraţia sacramentară, ca izvor principal al harului dumnezeiesc	Analiza, dezbaterea, observaţia	S12
Pastoraţia misionară	Analiza, dezbaterea, observaţia	S13
Sugesti şi orientări privind pastoraţia turismului, a sportului şi în cazul pelerinajelor	Analiza, dezbaterea, observaţia	S14

Bibliografie:

Izvoare (Documente Magisteriale):

Persona Humana. Dichiarazione su alcune questioni di etica sessuale, Congregazione per la dottrina della fede, O. R. (ed.), Milano, 1976.
Reconciliatio et paenitentia, Esortazione apostolica di Giovanni Paolo II circa la riconciliazione e la penitenza nella missione della chiesa oggi, Dehoniane, Bologna, 1984.
Christifideles Laici, Esortazione apostolica postsinodale di Giovanni Paolo II su vocazione e missione dei laici nella chiesa e nel mondo, 140, Paoline, Milano, 1989[23].
Christus Dominus – Decret privind misiunea pastorală a episcopilor în Biserică, în *Conciliul Ecumenic Vatican II. Constituţii, decrete, declaraţii,* Nyíregyháza, 1990.
Apostolicam Actuositatem, Decret destre apostolatul laicilor, în *Conciliul Ecumenic Vatican II. Constituţii, decrete, declaraţii,* Nyíregyháza, 1990.
Presbyterorum Ordinis – Decret privind slujirea şi viaţa preoţească, în *Conciliul Ecumenic Vatican II. Constituţii, decrete, declaraţii,* Nyíregyháza, 1990.
Ad Gentes, Decret privind activitatea misionară a Bisericii, în *Conciliul Ecumenic Vatican II. Constituţii, decrete, declaraţii,* Nyíregyháza, 1990.
Gaudium et Spes – Constituţia pastorală privind Biserica în lumea contemporană, în *Conciliul Ecumenic Vatican II. Constituţii, decrete, declaraţii,* Nyíregyháza, 1990.
Redemptoris missio. Circa la validità del mandato missionario, Lettera enciclica di Giovanni Paolo II, 177, Paoline, Milano, 1991.
Carta dei diritti della famiglia presentata dalla Santa Sede a tutte le persone, istituzioni ed autorità interessate alla missione della famiglia nel mondo di oggi (22 ottobre 1983), Libreria Editrice vaticana, Città del Vaticano, 1993.
Cura pastorale delle persone omosessuali, Lettera ai vescovi della Chiesa Cattolica, 120, Paoline, Milano, 1993[2].
Mulieris Dignitatem, Lettera apostolica di Giovanni Paolo II sulla dignità e vocazione della donna in occasione dell'Anno Mariano, 137, Paoline, Milano, 1994[5].
Familiaris Consortio. Esortazione apostolica di Giovanni Paolo II sui compiti della famiglia cristiana nel mondo di oggi, 75, Paoline, Milano, 1994[24].
Circa la recezione della comunione eucaristica da parte di fedeli divorziati risposati, Lettera ai vescovi della Chiesa Cattolica, Congregazione per la dottrina della fede, 229, Paoline, Milano, 1994.
Preparazione al Sacramento del Matrimonio, Pontificio Consiglio per la Famiglia, 256, Paoline, Milano, 1996.
La pastorale delle vocazioni nelle Chiese particolari d'Europa, Pontificia Opera per le vocazioni ecclesiastiche, 260, Paoline, Milano, 1996.
«La Parola del Signore si diffonda e sia glorificata» (2 Tes 3, 1), Nota pastorale della Commissione Episcopale per la dottrina della fede e la catechesi, 252, Paoline, Milano, 1996.
Sessualità umana: Verità e significato. Orientamenti educativi in famiglia, Pontificio Consiglio per la Famiglia, 253, Paoline, Milano, 1996[2].
Direttorio generale per la Catechesi, Congregazione per il Clero, Libreria Editrice Vaticana, Città del Vaticano, 1997.
Catechesi Tradendae. Educare alla fede oggi, Esortazione apostolica circa la catechesi nel nostro tempo, 56, Paoline, Milano, 1997[9].
Per una pastorale della cultura, Pontificio Consiglio della Cultura, 285, Paoline, Milano, 1999.
Demnitatea persoanei în vârstă şi misiunea sa în Biserică şi în lume, Consiliul Pontifical pentru Laici, 8, Presa Bună, Iaşi, 1999.
Ecclesia de Eucaristia, Lettera enciclica del Sommo Pontefice Giovanni Paolo II sull'Eucaristia nel suo rapporto con la Chiesa, Tipografia Vaticana, Città del Vaticano, 2003.

Parrocchia e Pastorale del turismo, dello sport, del pellegrinaggio, Ufficio Nazionale della CEI per la Pastorale del tempo libero, turismo e sport, 40, Paoline, Milano, 2004.
Parrocchia e pastorale del turismo, dello sport, del pellegrinaggio, Ufficio Nazionale della CEI per la Pastorale del tempo libero, turismo e sport, Paoline, Milano, 2004.
«Predicate il Vangelo e curate i malati». La comunità cristiana e la Pastorale della salute, Commissione Episcopale della CEI per il servizio della carità e la salute, 55, Paoline, Milano, 2006[2].
La formazione dei catechisti nella comunità cristiana. Formazione dei catechisti per l'Iniziazione Cristiana dei fanciulli e dei ragazzi, Ufficio Catechistico Nazionale, 56, Paoline, Milano, 2006[3].
Per un sistema educativo di istruzione e di formazione, Ufficio Nazionale della CEI per l'educazione, la scuola, l'università, o problemi sociali e il lavoro, 58, Paoline, Milano, 2006.

Bibliografie critică:

Bourgeois, D., *La Pastorale della Chiesa,* Jaca Book, Milano, 2001.
Barghiglioni, E., Barghiglioni, M., Meddi, L., *Il futuro della parrocchia,* Paoline, Milano, 2006.
Brînzeu, N., *Sămănătorul. Catehetica,* Lugoj, 1936.
Calabrese, G., *Chiesa di Cristo, chi sei?,* Paoline, Milano, 2005.
Grumelli, A., *Il prete nella città secolare,* PO 3, A.V.E. (ed.), Roma, 1971.
Portillo, A., *Consacrazione & Missione del Sacerdote,* Ares, Milano, 1990.
Rouet, A., şi coll., *Un nuovo volto di Chiesa,* Paoline, Milano, 2007.

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina Pastoraţia Diferenţiată face parte din grupa disciplinelor obligatorii şi de specialitate în vederea pregătirii viitorilor candidaţi la Sfânta Preoţie din cadrul programului de Master Teologie Greco-Catolică Pastorală. Îi oferă studentului posibilitatea formării, însuşirii şi aprofundării competenţelor specifice privind formarea intelectuală şi teologică.

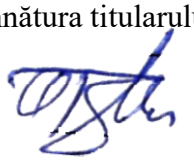
10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen scris sau oral	-	75 %
10.5 Seminar/laborator	Evaluarea activităţii şi a lucrării de seminar	Analiza	15%
			10% din oficiu
10.6 Standard minim de performanţă			
• Ţinând cont şi de normele canonice specifice unui ambient eclezial, cum este cazul Departamentului de Teologie Pastorală, prezenţa la cursuri şi seminarii este obligatorie pentru toţi studenţii.			

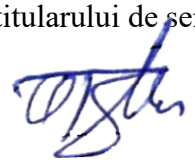
Data completării

02.10.2017

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

02.10.2017

Semnătura directorului de departament

